

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SAPTAMANAL

Abonamentul anual: 400 Lei

Director: Pr. N. VASIU

Redacția și Administrația:
ALBA-IULIA, Str. Avram Iancu 3

Un avertisment și un cuvânt bun pentru preoți

Atențiunea opiniei publice din România este îndreptată, în ultimul timp, cu multă insistență asupra preoțimii celor două Biserici românești.

Comunicatele repetate ale guvernului și discuțiile presei în această problemă mereu la ordinea zilei.

Punctul de vedere al guvernului este precizat în comunicatul său din 18 Februarie a. c. unde la punctul 15 se spun următoarele:

»Domnul general Antonescu a reînviat dispozițiile referitoare la pedepsirea exemplară a preoților care au avut în timpul rebeliunii vreun rol incompatibil cu misiunea lor.

Slujitorii Bisericii vor activa pentru luminarea poporului și pentru reînnoirea credinței strămoșească a celor rătăciți.

Pentru a contura cât mai clar intențiunea conducerii Statului Român, în legătură cu activitatea recentă a Bisericii, e bine să se albă în vedere și comunicatele ministeriale din 3 și 11 Februarie a. c. în care sunt vizate preoții «care renegându-și chemarea lor duhovnicească și Altarul, s'au amestecat în desordine» și «în ce privește Biserica, preoțimea se va reîntoarce la Altar».

Așadar în concepția Statului există părerea că deoparte sunt preoți care și-au «renegat chemarea», de altă parte că «preoțimea» în totalitatea sa trebuie să se «reîntoarcă la Altar».

Fără îndolală aici ne aflăm în fața unui avertisment categoric și cu atât mai grav, cu cât, pornind dela anumite fapte izolate, se ajunge la o generalizare care cuprinde întreaga preoțime.

Și pentru că să nu se creadă că numai puterea constituită a Statului, care a trecut dela o formă de regim, la un alt regim, privește prin această priză activitatea preoțimii românești, ci că este o convingere răspândită în straturile mai largi ale poporului, vom cita ceva și din-

tr'un articol, publicat în ziarul «Timpul» (Nrul din 11-II a. c.) de președintele Academiei Române, dl. prof. C. Rădulescu-Motru. Dsa spune următoarele: «In partidul cel nou, au intrat mulți preoți dar vai cu ce suflet! Așa cum îi voiește curiosul Eufrosin Poteca, în catechismul său, pildă celor credincioși, în cuvânt, în purtare, în duh, în credință și curățenie? Nu. Ci cu sufletul plin de ambiție și ură. Preoții făcând concurența politicianilor. Ce rătăcire.»

Nu-i așa că nu mai e cazul nici unei dialectici, pentru a schița pre-o apărare? Preoțimea este osândită, într'un mod peremptoriu. Preoțimea de jos, de prestigiul autorității și a elitei de sus.

Dar, în defnitiiv, ce a adus preoțimea românească pe această treaptă de condamnare, fără drept de apel?

Răspunsul obișnuit este scurt: POLITICA.

Ei bine, atunci preoții să nu mai facă politică; nici un fel de politică. Este cu puțință aceasta?

Inchizând ochii asupra tuturor întâmplărilor din timpul celor 20 de ani de după Unire — și la aceste evenimente preoțimea numai incidental a luat parte, — să admitem principial, că da, preoțimea să nu facă nici un fel de politică, pentru că nu poți slujii deodată la doi domni, deși însuși dl. Rădulescu-Motru crede că «preoții în politică au datorria să înobileze, iar nu să aștepte patimile. Aceasta au și făcut-o ei în trecut... Și o mai fac încă, spre cinstea Bisericii noastre, alți mulți astăzi. Rătăciții sunt în minoritate.»

Care trebuie să fie însă condițiile prealabile, pentru ca preoțimea, adică preoții dela parohiile rurale și urbane, — că activitatea lor este pusă la câmpăna — să poată sta la o parte dela orice acțiune de natură politică? Nu răspundem încă, dacă

aceste condițiuni sunt normale și deplin corespunzătoare. Nu încă

Dar ne întrebăm: a ajuta progresul economic al poporului, nu-i politică? A nivela asperitățile și dezechilibrul social, nu-i politică? A răspândi ideile asupra justiției și ordinii, ca ideal de viață superioară, nu-i politică? Și mai ales a deștepta conștiința națională amorțită, în aceste vremuri de permanentă abdicare la demnitatea și unirea națională, nu-i politică?

Față de aceste nevoi obștești, impertor resimțite, poate oare și preoțimea impasibilă? Și dacă intervine din dragoste de neam,

cu sinceritate și cu gând curat, cum în general și face, merită atunci osândă?

Noi răspundem cu hotărâre că: nu. Pentru că în raport cu cei înfim de puțini, care s'au lăsat răpiți de lozinci efemere, aproape unanimitatea preoților n'au renegat nici pe Iisus, nici datorria față de neam.

Misiunea preoțimii este și divină și istorică. Ea nu se poate abate dela această cale.

De aceea, preoțimea să-și adape sufletul în izvorul curat al evangheliei lui Christos, pentru a vesti iubirea între oameni, bu-

(Continuare în pag. 2-a)

Orice acțiune politică, de orice natură este interzisă până la o nouă reglementare

Monitorul Oficial publică următorul Decret Regal:

Am decretat și decretăm:
ART. I. — Se abrogă dispozițiile Inaltului Decret Nr. 3151 din 14 Septembrie 1940.

ART. II. — Până la o nouă reglementare orice acțiune politică de orice natură este interzisă.

ART. III. — Domnul General Antonescu, Conducătorul Statului Român și Președintele Consiliului nostru de Miniștri este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentului Decret.

Dat în Sinaia la 14 Februarie 1941.

MIHAI R.

Președintele Consiliului de Miniștri
General ANTONESCU
Nr. 314.

Decretul Regal este însoțit de următoarea expunere de motive:

SIRE,

Elementele tineretului grăve pe care le-am suferit și situația internațională cer

azi tuturor Românilor să renunțe la orice acțiune care ar putea să-i despartă, pentru a putea dăruia Neamului și Tronului toată credința, munca și jertfa lor.

Suferințele și încercările Patriei ne poruncesc să unim cugetele și puterile românești în voința neînduplecată de a stăpâni viitorul.

Până când imprjurările vor îngădui să reluăm organizarea noastră politică pe baze temenice și constructive am socotit că orice acțiune politică trebuie oprită, interesul național al Apărării drepturilor Patriei trecând înaintea tuturor scopurilor oricât de înalte.

De aceea am onoarea să supun Inaltei Majestați voastre semnături alăturatul proiect care, până la o nouă reglementare, interzice orice acțiune politică de orice natură.

Președintele Consiliului de Miniștri
General ANTONESCU

Un avetisment și un cuvânt bun pentru preoți

(urmare din pag. 1-a)

nă înțelegerea între frați și pacea pe pământ. Aceasta este cea dintâi și sfântă ei datorie.

Dar a doua, asemănătoare acesteea, este să se pună cu trup și suflet și în slajba idealului nerealizat încă în viața nenorocitului nostru popor românesc, coborând pe pământul României Mari, distrusă de alții, de cât de preoțimea românească, independența morală, materială și națională a neamului acesta umilit.

Luptând astfel, suntem convinși că oricât ar fi de greu ceasul nostru de acum, Dumnezeu, până la sfârșit, nu ne va părăsi.

Pr. N. VASIU

Salvarea tezaurilor de artă franceză

Agencia DNB dă următoarele amănunte asupra măsurilor luate pentru păstrarea tezaurilor de artă franceze:

În strânsă colaborare, autoritățile franceze și cele germane au făcut tot ce era necesar pentru a veghea la salvarea acestor tezaure.

În adevăr la începutul iernei au fost luate măsuri pentru a pune la adăpost de intemperii catedralele, castele și alte edificii istorice. Cea mai mare parte din tablourile celebre cari la începutul ostilităților au fost îndreptate din locurile unde erau în pericol, au fost reșezate la locurile lor, imediat ce aceasta a fost posibil.

Un atent examen al bibliotecilor din Paris și a celor 80 de biblioteci din teritoriul ocupat a permis să se stabilească că n'au suferit, pentru a se spune astfel, nici un fel de stricăciuni din cauza războiului. Volumele și manuscrisele prețioase au fost restituite bibliotecilor, autoritățile germane punând la dispoziție mijloacele de transport.

La Paris Biblioteca Națională n'a fost închisă decât o săptămână.

În afară de acestea au fost create oficii speciale în zona ocupată pentru paza obiectelor preistorice și arheologice descoperite în săpături.

561—1941

Comunicat.

În conformitate cu dispozițiile regulamentului fondului de ajutorare preoțesc, s'a plătit familiei decedatului preot Dumitru Sângheorzan, suma de 50.400 lei, drept ajutorul convenit, adică ajutorul plus cotizațiile plătite la Vicariat.

Acesta este al treilea ajutor, plătit din partea Vicariatului.

Președinte: AI. BABA Secretar: Pr. T. CIURUȘ
603—1941.

Preoții de orice confesiune nu pot activa în organizații politice

D. general Radu Rosetti a semnat următoarea deciziune:

Noi, ministru secretar de stat la departamentul instrucțiunii, educației, cultelor și artelor,

având în vedere că sfințele canoane ale bisericii opresc pe clerici de a lua asupra lor purtări de grije lumească, îndeletnicirea cu treburi neguțătoarești, dându-le având menirea să se consacre întru totul chestiunilor pur spirituale, culturale, caritabile și administrative bisericesti,

având în vedere că unii clerici, abătându-se dela înalta lor misiune pastorală națională, își consacră o bună parte din activitate în afara altarului, înregimentându-se în organizații sau mișcări politice, făcând parte din organele de conducere ale unor societăți comerciale, încheind personal sau prin persoane interpușe diferite afaceri cu caracter patrimonial,

văzând dispozițiunile art. 14 din codul funcționarilor publici și art. 2 din decretul-lege Nr. 314 din 15 Febr. 1941, referitor la interzicerea oricărei acțiuni politice,

pe temeiul art. 2 din legea pentru organizarea ministerului cultelor și artelor,

DECIDEM:

Art. I. — Se interzice cu desăvârșire membrilor clerului de orice confesiune, categorie și grad de a se înscrie, a adera sau a activa în orice partid sau organizație politică ori a participa la mișcările și manifestațiile politice de orice fel,

Ei pot activa în societățile național-culturale sau de asistență socială, recunoscute ca atare potrivit legii persoanelor juridice, dar nu pot exercita nici o delegațiune cu caracter bănesc.

Art. II. — Se interzice în mod absolut membrilor clerului să participe ca membri în consiliu de administrație, comitet de direcție, directori sau cassieri, la conducerea

societăților civile și comerciale, societăților cooperative, băncilor populare și obștilor și să întreprindă direct, sau prin persoane interpușe, orice fel de afaceri producătoare de câștig, ca: exploatare de fonduri de comerț, exploatare de fonduri de comerț, exploatare de păduri și vânzări de lemne, exploatare de mașini agricole, cazane de distilat alcool și altele asemenea.

Clericii pot participa la conducerea și în administrația cooperativelor și băncilor populare de ajutor mutual ale clerului sau în instituțiuni cu caracter bisericesc, iar acei cari sunt și în învățământ, pot face parte din organele de conducere și administrație ale cooperativelor sau băncilor populare de ajutor mutual ale corpului didactic, toți aceștia având aprobarea anticipată și individuală din partea Chiriarhului respectiv și a Ministerului.

Art. III. — Clericii intrând în prevederile articolelor de mai sus, se vor conforma prezentei deciziuni în termen de 8 zile dela publicarea ei.

Art. IV. — Conducătorii administrativi și spirituali ai eparhiilor sunt datori să supravegheze de aproape activitatea clericilor din eparhiile lor și să comunice Ministerului orice abateri dela dispozițiunile prezentei Deciziuni.

Autoritățile administrative și polițenești sunt deosemena datorate să semnaleze ministerului abaterile constatate. Aceiași îndatorire incumbă și organelor de control și inspecție a cooperativelor.

Art. V. — Toate dispozițiunile anterioare contrare prevederilor Deciziunii de față, se anulează.

Art. VI. — D, director al cultelor este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Întru aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii mei, dacă veți avea iubire unii către alții". (Ev. Ioan, c. 13 v. 35).

Eroismul sufletelor

(Urmare din Nr. trecut)

În fața acestui eroism sufletesc grandios, fără pereche în istoria noastră, trebuie să ne închinăm.

A venit pentru neamul nostru și marea încercare a războiului celui mare, prin care ostașii români au trecut cu un eroism neînfrânt, știind că, luptă pentru o cauză sfântă, unirea tuturor Românilor, într-o singură țară.

Părinții și frații noștri făuriseră prin jertfa lor idealul suprem al acestui neam. Idealul împlinit conducătorii și-au zis în inima lor întocmai ca bogatul din Evanghelia căruia i-a robit țarina: „Suflete a multe bogății strânse pe mulți ani, odihnește-te, mănâncă, bea, veselește-te", (Luca XII, 19) și-au considerat misiunea terminată, dându-se cu totul plăcerilor și patimilor.

Războiul ce bătute astăzi o bună parte a lumii, a fost pentru neamul nostru o nouă piatră de încercare a tăriei sale sufletești și el ne-a adus în urma păcatelor trecutului prăbușirea granițelor și aruncarea multor frați în grea robie.

Îngrijorarea ce apasă asupra tuturor, face ca sufletele să fie cuprinse de teamă și îndoială.

Noi slujitorii altarelor lui Dumnezeu și în aceeași vreme ale patriei, trebuie să fim vestitorii adevărului că, oricât de grea este încercarea abătută asupra noastră, nu trebuie să ne lăsăm copleșiți și înpăimântați de ea, ci să ne punem nădejdea în Dumnezeu și să credem cu tărie că, mai presus de toate nedreptățile și dușmăniile omenești, cari despart neamurile și le ridică unele împotriva altora, este dreptatea lui Dumnezeu, care este și dreptatea noastră și ea nu poate fi nimicită, ci până la urmă va birui.

Grozăvia războiului care folosește astăzi cele mai minunate descoperiri ale minții omenești nu spre lumile și fericirea omenirii, ci spre nimicirea ei, ar putea să ne arunce o umbră de îndoială în suflete știindu-ne mai mici între alte neamuri și inconjurați de mulți dușmani.

Trecutul nostru ne este însă martor că atâta vreme cât nu ne-am pierdut credința în Dumnezeu chiar îngenunchiați, iarăși ne-am ridicat.

Facă domnul ca încercările ce-au venit peste noi să ne lumineze mintea, să ne întărească inima pentru ca cu toții strânși uniți într'un cuget și o simțire să trecem peste clipele grele cari ne sunt date să-le trăim.

Pr. Olimpiu T. Bucin.

PLAGA SECTARISMULUI

Asupra egiptenilor s'au abătut zece plăgi, cari toate n'au produs acel dezastru sufletesc, pe care îl produc sectele de azi în mijlocul poporului Român. Deși în timpul din urmă s'au luat cele mai severe măsuri împotriva tuturor asociațiilor cu dedesubturi ascunse, totuși sectele se mențin și azi pe arena frământărilor diabolice, desfășurând cea mai vie propagandă de subminarea Statului, Bisericii și a Neamului, de care activitate a dat dovadă și în trecutul lor nu prea îndepărtat.

Poporul Român în cursul istoriei sale, de mult n'a trăit zile apocaliptice de mari proporții, de sbucium și de suferinți atât de mari, precum le trăește în prezent, deschizându-ne larg porțile unei desorientări complete și al unui desechilibru sufletesc de nedescris, ce ne apropie de cetatea anarhiei. Criza morală ce bântue, cât și febra zilelor negre de azi se datorește în bună parte sectarismului și desmățului produs de el, care de mult sapă la temelii existenței noastre ca Stat, Biserică și neam, ceea ce a prevăzut și ap. Pavel în ep. întâi către Timotei; în vremile cele de apoi, unii se vor depărta dela credință, luând aminte la spiritele cele înșălătoare

și la învățăturile demonilor". (Cap. 4 v. 1).

Apostolul Pavel, deși în parte admite necesitatea crezurilor, ca scop educativ, în ep. întâi către Corinteni: „căci trebuie să fie între voi și eresuri, ca să iasă la lumină cei lămuriiți", (Cap. 11 v. 19), totuși nu le acordă acele drepturi de cari se bucură azi sectele. Eresurile primelor opt veacuri ale erei creștine, se deosebesc fundamental de cele ale sectanților de azi; pe când cele dintâi, au contribuit în parte, la zidirea adevăratei învățături a istoriei creștine universale, cele din urmă caută a o dărâma. Primele eresuri au dat conținutul divin al dogmelor, desăvârșind Crezul omenirii întregi, disciplinând o lume întreagă; iar eresurile de azi întunecă conștiința omenească și intronează anarhia, deslănțuind războiul între frați. Cristalizându-se cu desăvârșire ființa învățaturii creștine, rostul eresurilor cade dela sine, deoarece istoria creștină devine depozitara învățăturilor sfinte, „iar cuvântul Domnului rămâne în veac". (I. Petru 1 V. 25).

Singurul mijloc, care permite sectanților perseverarea învățaturii diabolice și de care mijloc atât de mult abuzează sectanții, este libertatea conștiinței. Da, liberta-

tea este dată de Domnul și este manifestarea sufletului de a contribui cât mai mult la sporirea binelui și la perfecționarea credinții creștine, dar nici de cum ca o unealtă la îndemâna diavolului, precum mărturisește ap. Petru în prima ep. sobornicească: „trăiți ca oameni liberi, dar nu ca și cum ați avea libertatea drept acoperământ al vicleniei". (Cap. 2 V. 16). Toate dispozițiile Statului pentru reglementarea asociațiilor religioase, nu fac altceva decât dau un nou impuls rătăcirilor sectare și sporesc numărul vrășmașilor Bisericii drept măritoare, ceea ce afirmă și ap. Pavel: „S'a deschis o ușă mare, spre lucru mult, și sunt mulți potrivnici". (I. Cor. Cap. 16 V. 9).

Care este atitudinea slujitorilor altarelor față de acești sectanți-anarhici, cari atentează la unitatea credinței, la solidaritatea Neamului, cari pervertesc adevărata învățătură a credinții creștine, precum scrie ap. Petru în a doua ep. sobor.: „dar mai înainte de toate trebuie să știți că nici o prorocie a Scripturii nu se tâlcuiește după cum îl taie capul pe fiecare". (Cap. 1. V. 20).

Să adoptăm principiul expus de ap. Pavel în ep. către Tit: „de omul eretic, după întâia și a doua

muștrare, depărtează-te (cap. 310) adecă o atitudine de izolare, sau să primim indemnul dat lui Timotei: „luptă-te lupta dreaptă a a credinții, cucerește viața veșnică la care ai fost chemat și pentru care ai dat bună mărturisire înainta multor mărtori" (Cap. 6. V. 12)

Să ne atașăm celui din urmă indemn al apostolului Pavel, ca să avem parte de cununa răsplătirilor noastre; iar luptă să se dea numai pe teren bisericesc și nici de cum pe cel politic, unde multă lume de preoți își cheltuie flacăra entuziasmului tineresc, lupțând înzadar pentru ultimele frânturi de idei politice, cari au divizat țara și a intrigat neamul.

Statul conștiu de chemarea pe care o reprezintă în mijlocul cetățenilor și îngrijorat pentru soarta viitoare a Neamului, va lua cele mai hotărâte și energice măsuri de stăvilire a ori cărei porniri vrășmașe, care s'ar pune de-acurmezișul ori cărei bune așezări și întocmiri totalitare, dizolvând toate asociațiile religioase anarhice, cu caractere subversiv, astfel vom dobândi pacea internă, învingând ultimul și cel maai temut dușman al poporului: vrășmașia între frați, adecă plaga sectarismului.

Pr. V. ȘEULEANU.

Boalele ca factor în economia Providenței divine

(urmăre din numărul trecut)

de Pr. A. Velea

„Este bolnav cineva între voi? Să cheme preoții bisericii și să se roage pentru dânsul, ungându-l pre dânsul cu untdelemn întru numele Domnului".

Din Sobor. epist. a Sf. Apost. Iacob C. 5. V. 14.

Orice boală este un desechilibru între diferitele funcțiuni din organismul omului.

Revelația dumnezeiască depusă în Sf. Scriptură ne învață că boalele, durerile și slăbiciunile oamenilor au ca ultimă cauză păcatul original.

Acest adevăr reese din cuvintele grăite de Dumnezeu atunci când a dat lui Adam porunca: „dar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci, căci în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit" (Facerea 2, 17) însă cum n'au ascultat porunca aceasta, Dumnezeu a rostit sentința, zicând femeii, care a greșit mai întâi: „Voi mări foarte necazurile tale și suspinul tău, în dureri vei naște fii și către bărbatul tău va fi întorcerea ta; și el te va stăpâni; iar lui Adam i-a zis: Pentru că ai ascultat glasul femeii tale și ai mâncat din pomul, din

care ți-am poruncit ție, numai dintru acela să nu mănânci și ai mâncat dintr'ânsul, blestemat să fie pământul întru lucrurile tale; întru necazuri vei mânca dintr'ânsul toate zilele vieții tale" (Facere 3 V. 16—18).

Despre urmările păcatului mărturisesc și unii Sfinți părinți, ca Teofil Antiochianul care zice: „Din păcat, ca dintr'un izvor s'au vărsat asupra omului boalele, suferințele și suferințele" iar Sf. Irineu: „Spre condamnarea păcatului omul prin suferințele și munca pământului, trebuie să mănânce pâinea sa întru sudoarea feței și femeia sa primi durerile și munca precum și suspinurile și suferințele facerii" ¹⁾

Tot Sf. Scriptură mai arată că boalele sunt în legătură și cu păcatele personale, deoarece: „Cel ce păcătuiește față de Ziditorul său să cază în mâinile doftorului" (Isus fiul lui Sirah C. 38. V. 15).

Mântuitorul încă a spus bolnavului pe care l-a vindecat: „Iată că te-ai făcut sănătos. Nu mai păcătuiești, ca să nu ți-se întâmple și mai rău" (Ioan C. 5. V. 14).

¹⁾ Conf. I. Olariu: Dogmatica, pg. 159

Prin boale omul ajunge să pătrundă adevărul că cele pământești sunt numai deșertăciuni aici în viața aceasta trecătoare, cum spune profetul David: „Arată-mi, Doamne, când va să fie sfârșitul vieții mele și lungimea zilelor mele câtă este, ca să știu cât sunt de trecătoare; iată tu ai dat zilelor mele largimea unei palme și viața mea este ca nimica toată înaintea ta! Cu adevărat, omul este numai o suflare! Da, ca o umbră trece viața omului, zădărnice este tot zbciumul său, adună și nu știe cine va culege strânsura lui" (Pr. 39, 5, 67.)

Din boale învață omul ca să prețuiască sănătatea și viața atunci când vede cum: „Tot trupul ca o haină se învechește, că legătura din din veac este cu moarte a muri" (Isus, fiul lui Sirah C. 14. V. 17.); iar pe unii îi face ca să caute spre Dumnezeu mărturisind: „Doamne, pe tine te-am căutat în vreme de restriște, către tine am strigat în scârba noastră, când a venit spre noi pedeapsa ta" (Is. 26, 16). În boale cunoscând omul pe Dumnezeu, se deprinde a face mărturisiri de căință și să ceasă cu încredere izbăvire: „Doamne, nu mă dojeni întru mânia ta și întru aprinderea ta nu mă pedepsi, căci săgețile tale s'au înfipt în mine, iar mâna ta apasă

greu asupra mea; din pricina mâniei tale n'a mai rămas nimic teafăr în trupul meu, și din vina păcatului meu nimic sănătos în oasele mele, căci fărădelegile mele covârșesc capul meu și ca o povară grea apasă peste mine" (Ps. 38, 2, 3, 4, 5) ceea ce îl și îndeamnă să-și aranjeze socotelile cu ce lasă aici pe pământ, căci: „noi n'am adus nimic în lume, tot așa cum nimic nu putem să scoatem ceva din ea afară" (Epist. I-a a Sf. Apost. Pavel către Timotei C. 6. V. 7).

Aceste mărturii, cu încă multe altele tot din Sf. Scriptură, dovedesc că, boalele constituie un factor principal în economia Providenței divine; de aceea preotul care are rolul să lucreze la realizarea scopurilor lui Dumnezeu, trebuie să știe folosi toate întâmplările din viața aceasta, spre edificarea religioasă și morală a creștinilor, pregătindu-i pentru mântuirea cea vecinică.

Pentru aceasta „ca misionar al împărăției lui Dumnezeu, preotul luptă; luptă cu eroismul „unui bun ostaș a lui Hristos" — cu eroismul paulin... eroismul își îmbie jertfa ori cel puțin nu și-o precupește" ¹⁾.

¹⁾ P. S. S. Episcopul Nicolae Colan: La luptă dreaptă. Sibiu, 1926, pag. 40.

O conferință despre mitropolitul Șaguna la Turda

In cadrele societății culturale „Astra” desp. Turda, Prof. Dr. Lazar Chirilă, a conferențiat în ziua de 9 Februarie, a. c. în cercul intelectualilor români din Turda, despre „Acțiunea politică și diplomatică a Mitropolitului Andrei Șaguna, în luptele Românilor din Transilvania”, analizând activitatea lui Andrei Șaguna, în domeniul politicii naționale a Românilor de dincoace de Carpați, în epoca anilor, 1848—49, prez. dând adunarea națională dela 3—15 Mai, 1848 dela Blaj, garantându-l, prin simțul său de prevedere, succesul acestei adunări istorice.

Ca personalitate politică, cu strânse legături la Curtea Imperială din Viena a fost singurul reprezentant indicat și încredințat din partea Națiunii române, în toate conferințele și congresele naționale între anii 1848—1865 să ducă la Imperatul Francisc Iosif I, toate memoriile petițiile și să facă toate reprezentările cu hotărârile națiunii române și să le reprezinte și la guvernul imperial solicitând cu un prestigiu neîntrecut, egală îndreptărire națională a Românilor și a confesiunilor din Transilvania.

Andrei Șaguna a reprezentat postulatele naționale, în parlamentul imperial, în dieta ungară și în dieta ardeleană, precum și în comisia regnicolară din Pesta, protestând pretutindeni, în aceste corporațiuni politice, împotriva unirii Ardealului cu Ungaria, susținând autonomia și unirea tuturor Românilor din monarhia Austro-Ungară, sub un singur șef politic român. În timpul absolutismului, 1850—1860 Șaguna a trebuit să ia apărarea tuturor Românilor (preoți, protopopi și oameni politici) duși în închisoare și maltratați de regimul dictatorial, protestând împotriva prigoanei la guvern și cerând eliberarea celor întemnițați.

În congresele naționale din 1861 și 1863, Șaguna a cerut abrogarea tuturor legilor vătămătoare pentru Români, elaborarea unei noi legi electorale; egalitatea limbii române cu cea maghiară și germană în administrarea publică; iar drepturile acordate Românilor,

să se garanteze de către monarhi, chiar prin textul jurământului de încoronare. Izbuti, să scrie în condica legilor ardeleni, diplomele împărătești din 20 Oct. 1860 și 26 Febr. 1861, care astăgarau Românilor din Transilvania drepturi politice și obține să se sancționeze, definitiv, de către monarhi și anume în 26 Oct. 1863, Legea cu egala îndreptărire a Românilor și în 23 Mai 1864, Legea cu întrebuintarea limbilor română, maghiară, germană în administrația Ardealului.

După dualismul austro-ungar, Șaguna se declară împotriva pasivității politice, preconizată de Gh. Barițiu, susținând că Români, părăsind arena politică vor avea să piardă drepturile câștigate prin luptă. Prevederea lui Șaguna s'a împlinit, căci, la 1905, conferința națională din Sibiu a hotărât, intrarea din nou a Românilor ardeleni în arena politică, Partidul Național Român punând candidați în toate cercurile electorale ardeleni și bănățene.

Conferința a fost ținută la un nivel înalt, însoțită cu amănunte, acțiunea diplomatică a marelui mitropolit, în fața unui număr public intelectual din Turda.

Post de secretar eparhial vacant în Timișoara

Episcopia ortodoxă rom. a Timișorii publică, cu data de 16 Februarie a. c. și cu termen de 45 de zile, concurs pentru postul de secretar de secție (secretar eparhial).

Candidații își vor prezenta, Consiliului eparhial din Timișoara, I. Bv. C. Diaconovici Loga nr. 7, cererea cu următoarele date: Extr. de naștere, cert. de bacalaureat, teză sau doctorat în teologie sau o calificare pe altă linie naționalitate, dela Ministerul Cazier, nota de evaluare curriculum vitae.

Noua organizare a Ministerului Educației Naționale

Expunere de motive

Domnule General,

Față de necesitatea organizării în cadrul acestui Minister, a unui Subsecretariat de Stat, al Educației avem onoarea a înainta pentru aprobarea și semnătura Domniei Voastre, în conformitate cu dispozițiunile Decretelor Legi cu nr. 3052 din 5 Septembrie și nr. 3072 din 7 Septembrie 1940, Proiectul de Decret-Lege aci alăturat, pentru reorganizarea Ministerului Educației Naționale, Cultelor și Artelor, care, pe data acestui Decret-Lege, va lua denumirea de Ministerul Instrucției Educației, Cultelor și Artelor și se va împărți în cele trei Subsecretariate, prevăzute în Proiectul de Decret Lege.

Primiți, vă rugăm, Domnule General, încredințarea înaltei noastre considerațiuni.

Ministrul Educației Naționale,
Cultelor și Artelor

General R. ROSETTI

No. 20.845 din 1941.

DOMNULUI

GENERAL ION ANTONESCU
Conducătorul Statului Român
și Președintele Consiliului
de Miniștri

Textul Decretului-Lege

Art. I. — Pe data prezentului Decret-Lege, actualul Minister al Educației Naționale, Cultelor și Artelor, va lua denumirea de Ministerul Instrucției, Educației, Cultelor și Artelor și se va împărți în trei Subsecretariate, după cum urmează:

1) Subsecretariatul Instrucțiunii Publice, care se va conduce după legile și normele în vigoare, cuprinzând și actuala Casă a Școalelor și Culturii Poporului, care va avea în afară de atribuțiunile de până acum și pe aceea de organizare și controlul tuturor căminelor culturale.

2) Subsecretariatul Cultelor și Artelor, care deasemeni se va conduce după legile și normele în vigoare,

3) Subsecretariatul Educației, nou creat, prin Decretul-Lege de față.

Art. II. — Orice dispozițiuni din legi și regulamente contrarii Decretului-Lege de față, sunt și rămân abrogate.

Activitatea culturală a Românilor din Ardealul ocupat

Poporul Român își regăsește echilibrul în orice condițiuni critice ale existenței sale.

Românii din Ardealul ocupat, cu un pilduitor curaj, se găsesc iarăși pe drumul unei astfel de tradiții străvechi.

Școala nu poate fi încă românească, dar Biserica se află de pe acum la postul de comandă. Limba și cultura românească nu poate fi suprimată, ori cât de mari ar fi silniciile deslănțuite împotriva lor.

Intelectualii se grupează în jurul revistei condusă de P. S. S. episcopul Nicolae Colan dela Cluj, «Viața Ilustrată», al cărui tiraj crește în mod îmbucurător.

Iar pentru țărâșime s'au tipărit 5 ediții de calendare și toate exemplarele apărute au și fost vândute imediat.

Tot pentru cultura generală a poporului românesc ardelen, va apare din inițiativa episcopiei ortodoxe a Clujului, o bibliotecă populară cu titlu «Venii de luat în înă».

Acest sugestiv titlu este pe cât de dătător de nădejdi, pe atât și e simbolic.

Să luăm înă și noi cei

din țara liberă, lumină curată și să aprindem, cât mai repede, vâlvătaia în care să se mistuie hotarele nedrepte, care ne sugrumă viața.

Comunicat.

Conform adresei Onor. Minister al Cultelor și Artelor, No. 5103 din 12 Februarie 1941, publicăm cele ce urmează, spre strictă conformare și executare.

Ca urmare a adresei Ministerului Sănătății și Ocrotirilor Sociale No. 130660—1941, avem onoarea a vă ruga să binevoiți a da dispozițiuni preoților din cuprinsul acelei Chiriarhii spre a colabora în mod activ cu organele aceluiași Minister la acțiunea de combatere a diferitelor boli și în deosebi a tifosului exantematic, ce bătute în unele regiuni, datorită întregului concurs la conținerea și organizarea în cadrul „Săptămânii igienii”, broșuri, etc.

Pentru buna reușită a acțiunii de desfășurare în bazele populare a concursurilor de igienă, se impune să se dea tot concursul și slujbii medicilor, avându-se în vedere că de înfrângere a acestora asigurați de jos, spre a-i crea o încredințare proprie pentru însușirea și punerea în practică a acestor principii, cum și faptul că activitatea unilaterală a organelor medicale, oricât de vie și desăvârșită ar fi, nu poate duce decât la rezultate incomplete

Președinte: Secretar:
A. Baba Pr. T. CIURUȘ

CENZURAT